

Osallistaminen ja fasilitointi

AMMATTIKORKEAKOULU
University of Applied Sciences

Katriina Karkulehto, Kirsi Maste ja Emmi Ritvanen

Kuvat kertovat

1

2

3

4

5

Valitse viidestä näytöllä olevista kuvista se, joka kuvaa tunnetilaasi juuri nyt parhaiten.
Jaa vieruskaverin kanssa, mikä kuva ja miksi.

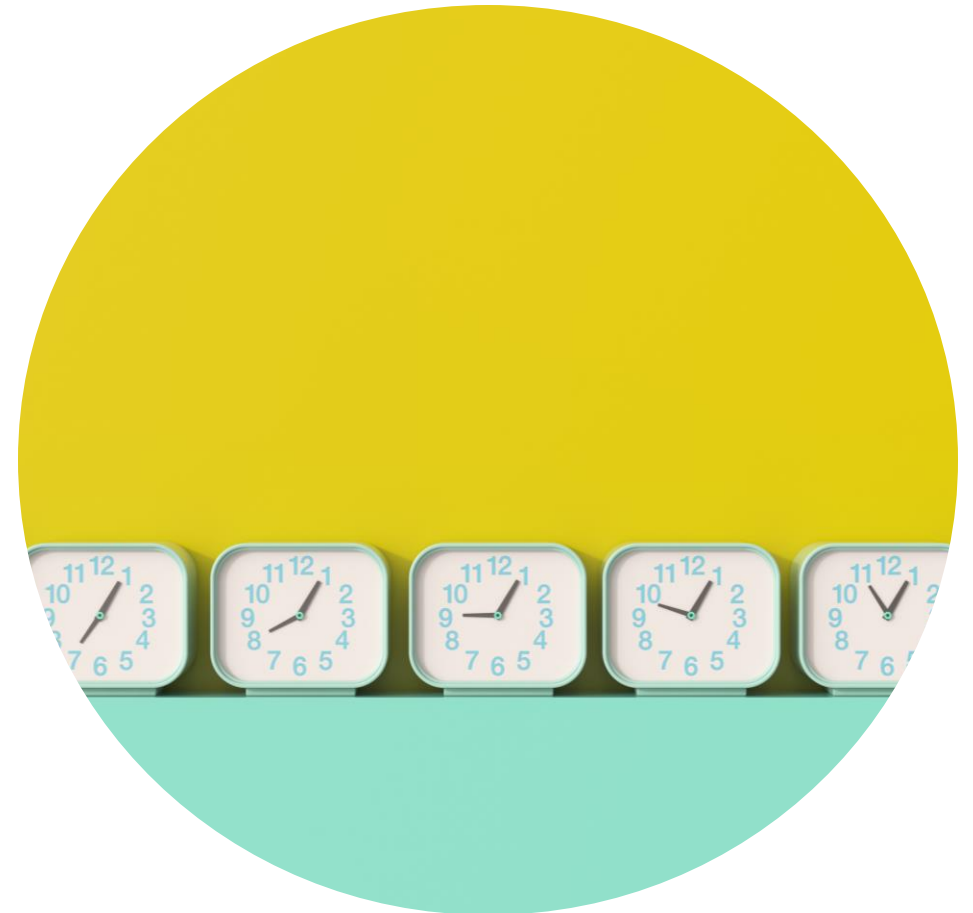
Agenda 31.10. klo 12.30-15

- Orientaatio iltapäivään, päivän osaamistavoitteet
- Yksilötehtävien sparrailu pienryhmissä

TAUKO

- Osallistaminen ja fasilitointi johtamisessa

Osaamistavoitteet

- Tulkita ja kuvata yhteisöohjautuvuuteen ja osallistamiseen liittyvää käsitteistöä
- Määritellä ja viedä käytäntöön prosessit, toimintatavat, roolit ja vastuut yhteisöohjautuvassa työyhteisössä
- Vahvistaa luottamuksen, rohkeuden ja yhteisen vastuunkannon kulttuuria tiimissä
- Hyödyntää osallistamisen ja fasilitoinnin menetelmiä ja työkaluja

Odotusmatriisi

- Pohdi, mitä yhteisöohjautuvuuteen siirtyminen vaatii erityisesti *johtajalta, organisaatiolta, tiimiltä, tiiminjäseneltä?*
- Kirjoita post it -lapuille yksi tärkein odotus kustakin näkökulmasta
- Tuo laput taululle nelikenttään sijoiteltuna
- Yhteinen purku

*Onnistuakseen,
yhteisöohjautuvuuteen siirtyminen
vaatii erityisesti:*

Johtajalta?	Organisaatiolta?
Tiimiltä?	Tiiminjäseneltä?

Yhteisöohjautuvuuden kehittämissuunnitelmien sparraus

- Tavoite: Kehityssuunnitelman syventäminen vertaispalautteen avulla
- Esitysaika noin 5 min + keskustelu 10 min
- Jakaannutaan 4 hengen pienryhmiin
- Ohjeet palautekeskustelulle esityksen jälkeen:
 - Kuuntelijat täyttävät vertaispalautetaulukon
 - Pyrkikää monipuoliseen palautekeskusteluun, joka auttaa esittäjää kehittämään edelleen suunnitelmaansa
 - Käykää palautekeskustelu ruudukko kerrallaan
- Yhteenveto harjoituksesta **klo 14.30**
- Pitäkää tauko sopivassa kohdassa

Mikä toimii hyvin?

- Mikä osa suunnitelmaa on erityisen selkeä, perusteltu tai toteuttamiskelpoinen?
- Mikä vaikutti vakuuttavalta tai inspiroivalta?

Mitä voisi kehittää?

- Mikä kohta jäi epäselväksi?
- Mitä kohtaa suunnitelmassa olisi hyvä konkretisoida tarkemmin?

Mitä mahdollisuuksia suunnitelma tarjoaa?

- Mitä uusia ideoita tai näkökulmia suunnitelma herätti?
- Miten suunnitelmaa voisi kehittää edelleen tai laajentaa?

Mitä kannattaa huomioida toteutuksessa?

- Mitkä asiat voivat vaikeuttaa suunnitelman toteuttamista?
- Mitä riskejä tai epävarmuuksia liittyy suunnitelman etenemiseen?

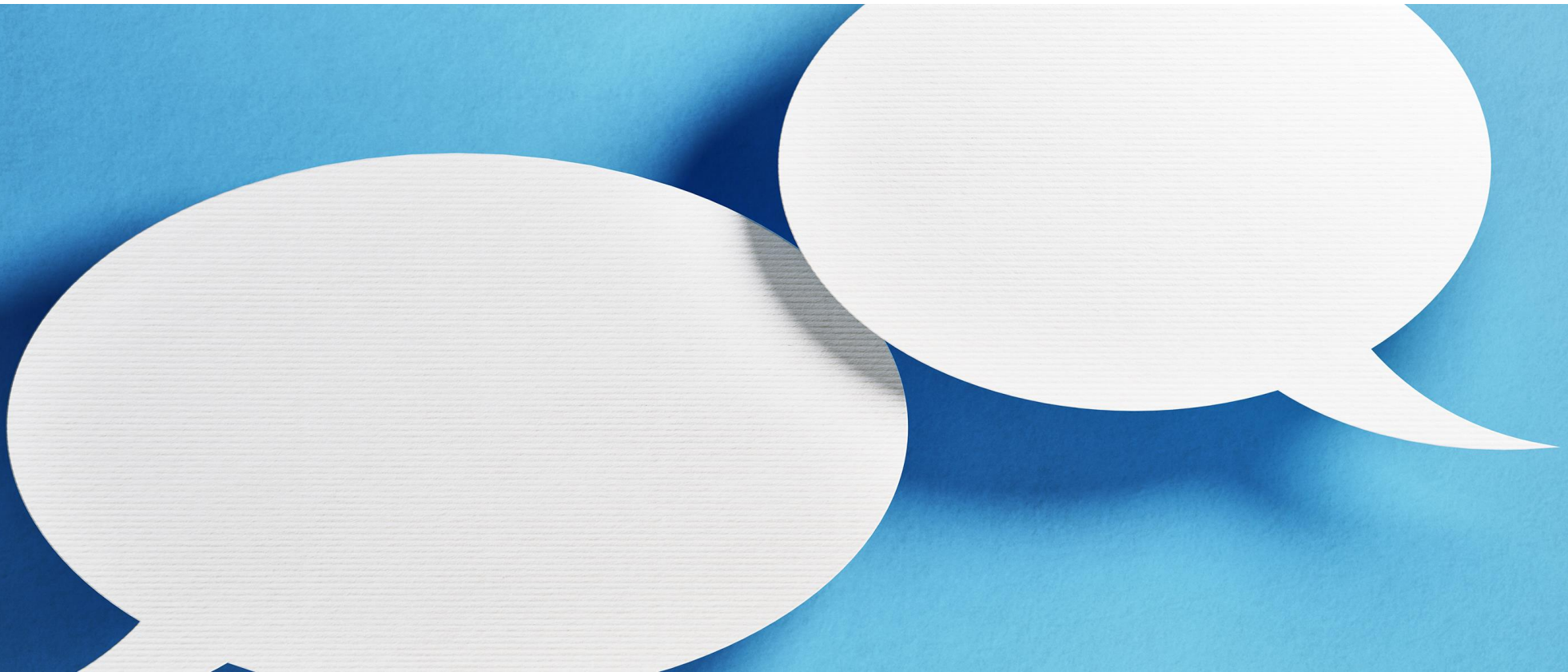
Tauko 15 min 😊

Yhteenveto harjoituksesta

AMMATTIKORKEAKOULU
University of Applied Sciences

Fasilitointi ja sen periaatteet

AMMATTIKORKEAKOULU
University of Applied Sciences

Fasilitointi

Facile = helppo, tehtävissä oleva

*Neutraalia ja tavoitteellista ryhmäprosessin ohjaamista niin, että ryhmä toimii **rakentavasti***

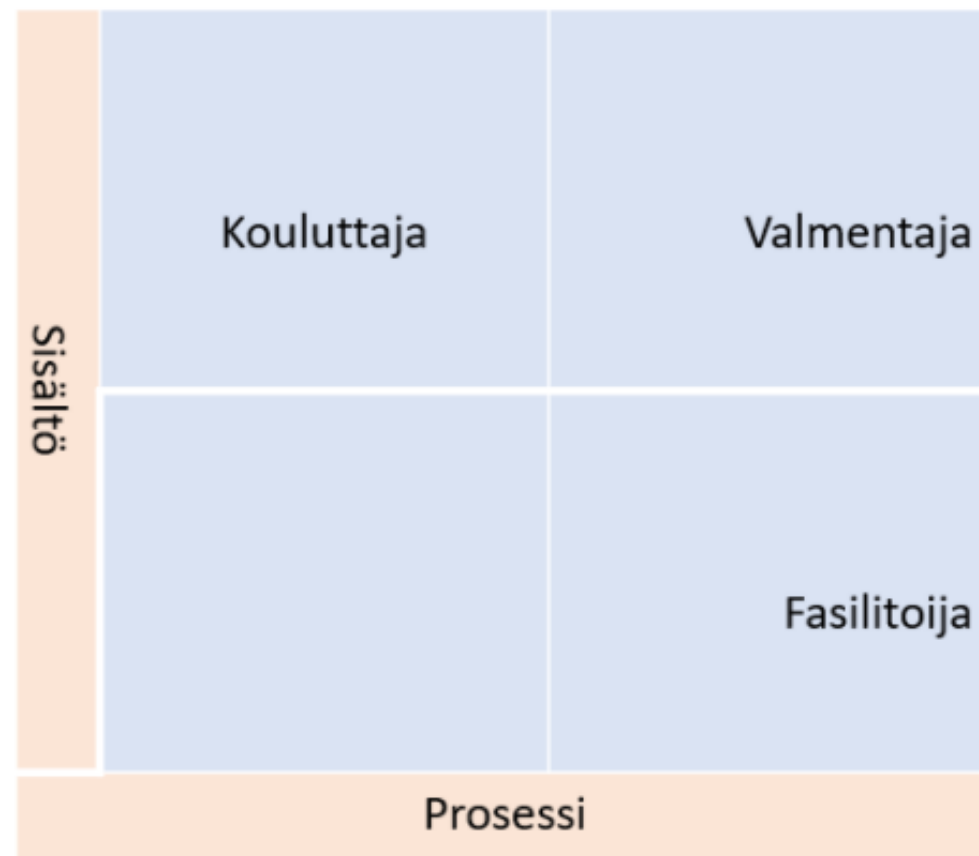
*ja sen **voimavarat ja kapasiteetti** tulevat parhaalla mahdollisella tavalla käyttöön **kehittämistoiminnassa ja ongelmanratkaisussa***

Fasilitoinnilla kohti yhteisöohjautuvuutta

- Fasilitointi mahdollistaa organisaation osallistamisen **suunnan määrittämiseen**
- Fasilitoinnin taitojen hallinta edesauttaa tiimejä **liikkumaan kohti yhteisöohjautuvuutta**
- Fasilitointiin liittyy vahvasti **luottamuksen ilmapiirin rakentaminen**
- Fasilitoinnin taitoja edistämällä johtajasta tulee palveleva johtaja, joka osallistaa, kuuntelee ja **saa ryhmän loistamaan**

Fasilitoija ryhmän prosessin ohjaajana

- Keskittyy työskentelyprosessiin ja ryhmän toimintaan, eikä niinkään sisältöön
- Tehostaa tiimin tavoitteisiin pääsyä, mutta myös haastaa tiimiä ja sen ryhmädynamiikkaa kehittymään
- Tavoitteena on tukea laadukkaampaa ajattelua, vuorovaikutusta ja päätöksiä

Jana ja pariporina

- Asetu janalle oman fasilitointikokemuksen mukaan
- Ota pari janan toisesta päästä ja keskustelkaa:
 - Mikä fasilitoinnissa on haastavaa tai tuntuu haastavalta?

Fasilitoinnin periaatteet

- Ihmislähtöinen, empaattinen ja hyväksyvä asenne
- Neutraalius ja objektiivisuus
- Jämäkkyys ja rohkeus
- Tavoitesuuntautuneisuus
- Rehellisyys ja läpinäkyvyys
- Luovuus, joustavuus ja aktiivinen asenne
- Menetelmien ja ryhmäaktiviteettien sekä ryhmäprosessin hallinta
- Konfliktien hyväksyminen osaksi muutosta

Fasilitoinnin tyypilliset vaiheet

Aloittaminen

Nopeat, hauskat, helpot menetelmät. Coctails, kuvakortit, karuselli. Noin 10-30 min. riippuen osallistujista.

Selkeyttäminen

Ongelman selkiyttäminen. Esim. 5*Miksi? 15 –30min.

Ratkaisujen ideointi

Ideoiden tuottaminen ja muotoilu ratkaisuiksi. Me-We-Us, Brainwriting, kahvilamenetelmät. 20 –50min.

Toiminnan valmistelu

Sitouttaminen ja motivointi. Esim. Tiekartta. 20 –50min.

Lopetus

Yhteenveto, tunnelma. Puhuva keppi, peukku, positiivinen palaute selässä. 10–20min.

Fasilitoinnin menetelmät

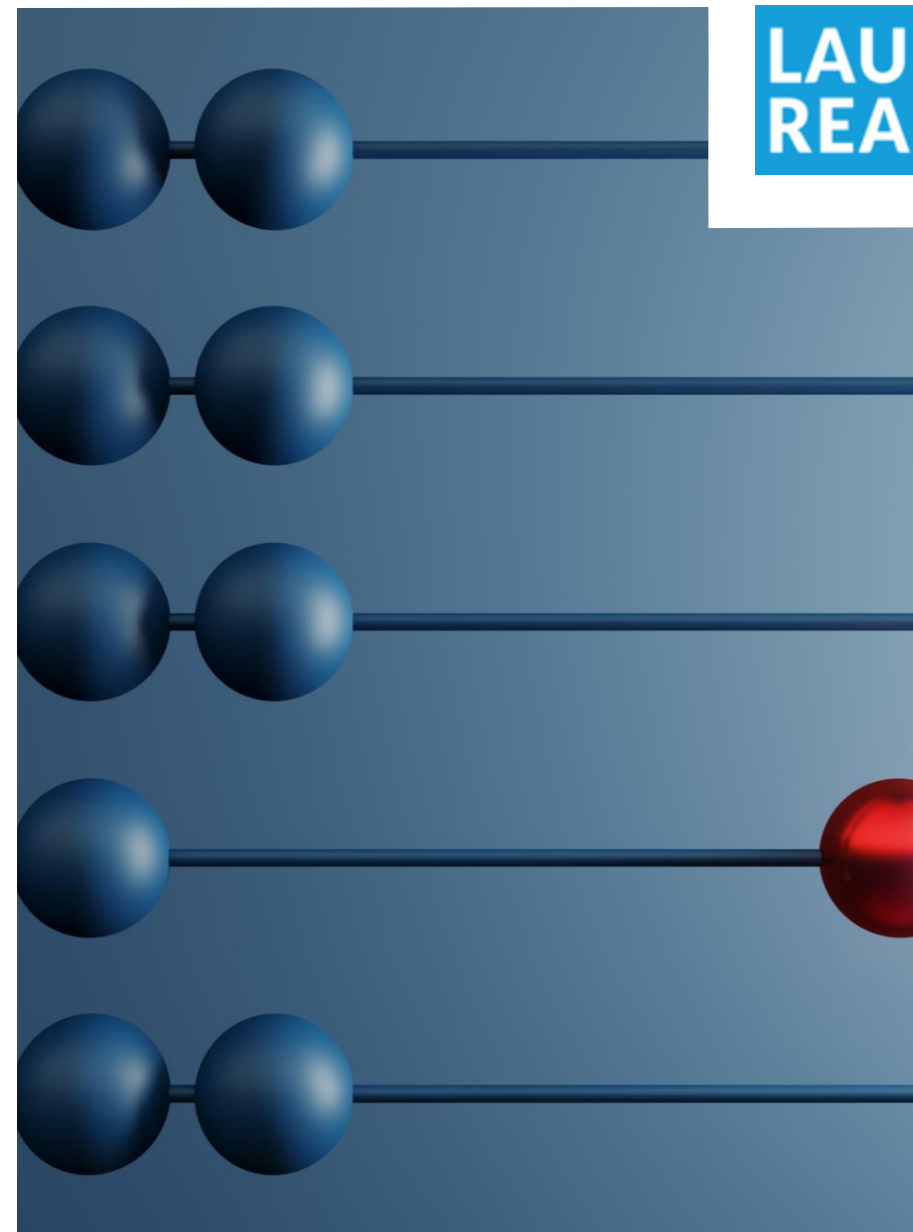
- Menetelmiä on lukuisia
- Valinnassa kannattaa ottaa huomioon työpajan, osallistujat tavoitteet ja vaiheet
- Samoja menetelmiä voi käyttää eri tarkoituksiin
- Menetelmiä saa ja kannattaa soveltaa

Linkkejä menetelmäpankkeihin:

- <https://www.sessionlab.com/team/iaf/library/>
- <https://grapepeople.fi/blogi/mika-fasilitointimenetelma-kay-mihinkakin-tilanteeseen/>
- Opetusmenetelmiä, soveltuvat myös työpajoihin
<https://julkaisut.turkuamk.fi/isbn9789522165107.pdf>

Seuraavalla kerralla 21.11.

- Valmistaudu esittelemään yksi johtamistilanteesi ja siihen liittyvät fasilitointimenetelmät perusteluineen tapaamisessamme (Tehtävä 2 Canvasissa)
- Teemana osallistava johtajuus ja minä osallistavana johtajana - kiteytystä
- Koulutuksen päätös klo 12.30–15
 - Panu Luukka, keynote
 - Koulutuksen oppien ja oivallusten yhteenveto
- Tulevaisuuden johtamisosaaja –koulutus toteutetaan myös ensi vuonna. Vinkkaathan tietoa eteenpäin. 😊
- [Tulevaisuuden johtamisosaaja -koulutus 2026](#)
- 21.11. on kaikkien koulutuksen tehtävien viimeinen palautuspäivä. Tsemppiä loppurutistukseen!

**Kiitos aktiivisesta
osallistumisesta ja iloa
vkloppiin 😊!**

AMMATTIKORKEAKOULU
University of Applied Sciences

**Kiitos aktiivisesta
osallistumisesta ja iloa
viikonloppuun!**

AMMATTIKORKEAKOULU
University of Applied Sciences

